

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA

Redactor:
Pr. Demian Tudor

Nr. 1475—1947.

ANDREI

din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei Aradului,
Ienopolei și Hălmaگیului.

Prea Cucernicilor și Onoraților membri din cler și mireni ai Adunării noastre Eparhiale, har și milă dela Dumnezeu-Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos, iar dela smerenia Noastră arhierescă binecuvântare.

În temeiul art. 132 și 134 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, convocăm Adunarea Eparhială a Aradului în sesiune ordinară pe ziua de

Duminecă 11 Mai 1947

ora 9 dimineața, când se va oficia Sfânta Liturghie și Chemarea Duhului Sfânt în Catedrala din Arad, după care va urma deschiderea Adunării Eparhiale, în sala de ședințe a Episcopiei.

Arad în 21 Aprilie 1947.

† ANDREI
Episcopul Aradului.

Din pastoralele de Paști

Din pastorala I. P. S. Mitropolit NICOLAE al Ardealului.

„Din mila lui Dumnezeu ne-am învrednicit iarăși să prăznuim slăvita și izbăvitoarea înviere a Domnului nostru Iisus Hristos. Praznicul luminii și al nădejzii și-a revărsat din nou peste noi pacea și bucuria lui cea mai presus de fire...

Dar deodată cu pacea și bucuria în cari ne învâluie în vremea acestui praznic, Mântuitorul ne trimite și o chemare spre țintele înalte pe cari ni le-a descoperit în cursul petrecerii Sale pe cari le-a pecetluit cu patimile și cu moartea Sa pe cruce. Este chemarea cea mai pătrunzătoare, care a răsunat vreodată în lume, căci izvoarește din cea mai desăvârșită dragoste din câte pot să fie. Și la ce ne cheamă Mântuitorul care a primit moartea pe cruce pentru noi? La viața cea trăită după voia lui Dumnezeu, la viața cea slobozită de păcat prin scump sângele Său, la viața cea înviată prin lumina și puterea dăruului dumnezeesc...

Noi vedem de altfel că lumea însăși își dă seama că starea în care se află a ajuns să fie chinuitoare. De aceea se și frământă în tot felul ca să răsbească la o viață mai bună. Conducătorii popoarelor, adunați aproape neîncetat la sfat, croiesc fel de fel de planuri pentru vindecarea lumii de metehnele de cari suferă și același lucru îl fac cărmuitorii înăuntrul fiecărei țări. Dar se caută tămăduirea mai mult cu oblojeli puse pe partea dinafară a vieții, în loc să se vindece partea dinăuntru, unde se află pricina de boală. Sunt folositoare fără îndoială și aceste străduințe, dar ele singure nu pot aduce izbăvirea lumii din suferință... Noi, creștinii, nu le nesocotim nici pe acestea, ci le credem trebuincioase pentru ușurarea traiului pământesc al oamenilor și suntem cu recunoștință față de cei cari se trudesă să le aducă.

Dar ni se pare că e prea învălmășită lumea de șgomotul acestor fel de planuri și legi de îndreptare a celor dinafară și nu vede că îndreptarea cea mai de căpetenie ce trebuie săvârșită este învierea celor dinăuntru oamenilor, învierea sufletului. Fără învierea

sufletului toate celelalte planuri și reforme nu isbutesc să schimbe în bine stările de lucruri, nu se înfăptuiesc cum trebuie și se împedecă în calea lor oprindu-se în loc și în tot cazul nu aduc mulțumirea și fericirea dorită de lumea întreagă...

Am vrea să strigăm cu glas mare acest adevăr: ca să-l audă toți fiii Bisericii noastre: *Înnoirea sufletului este cea mai mare poruncă a ceasului de față.* Numai prin credința în Hristos Domnul și Stăpânul nostru și prin viețuirea în lumina și prin darul și puterea Lui se poate înlătura răul din temelie în lumea întreagă și în țara noastră. Ascultă tu popor român, care în tot trecutul ți-ai păstrat ființa prin credința în Iisus Hristos: Numai în ea vei găsi și de astă dată puterea mântuirii tale de marile strămătorări ale zilelor de azi. Numai în ea poți afla reazim și cheazășia de înnoire a puterilor tale sufletești, iar *puterea ta sufletească este adevăratul capital național cu care te înfățișezi în istoria lumii.* Numai în credința și'n sfânta Biserică a lui Hristos Domnul te poți întâlni în lucrarea ta cu lucrarea lui Dumnezeu. Și numai când lucrezi în legătură cu Dumnezeu, silințele tale te duc la ținta dorită și la limanul izbăvitor. Cu toții să avem încredințarea că afară de Hristos Domnul „*nu este alt nume sub cer dat oamenilor, întru care să ne mântuim*“ (Fapt. Ap. 4, 12).

Să ne întoarcem, prin urmare, la Hristos Domnul. Căci iată El ni se înfățișează în haina albă din dimineața învierii chemându-ne la înnoirea sufletului, la curățirea lui de tot ce-i răutate și vrajbă și la întărirea lui prin puterile dumnezeiești cari au biruit asupra păcatului și al morții. Ești lucrător de ogor și ai o brazdă de pământ mai mult? Cultiv-o purtând pe Hristos în suflet. Ești muncitor în fabrică și pregătești unelte spre folosul tuturor? Du-te la lucrul tău cu Fiul Teslarului în suflet și cu dragostea Lui față de semenii tăi. Ești funcționar care îngrijești de bunul mers al treburilor de obște? Indreaptă-te în slujba ta după poruncile evangheliei lui Hristos. Ești dascăl care plămădești sufletul fraged al celor ce vor purta mâine răspunderea pentru soarta neamului? Zugrăvește în sufletul lor icoana lui Hristos și ai pus o piatră trainică la temelie țării de mâine. Ești preot chemat cu dar de sus ca să porți cârma vieții sufletești a poporului credincios? Fii următor lui Hristos și propovăduiește cu vreme și fără vreme Evanghelia Lui prin cuvintele și mai ales prin faptele și prin pilda vieții tale. Ești cărturar umblat la școli și ai un rost în viața de obște a Țării și a Neamului? Nu te desface de credința în Hristos din care grăește un adevăr cheazășit de tot trecutul nostru și nu te lăsa ispitit de chemarea amăgitoare a unor învățături cari nu ne dau siguranța că ne vor duce pe un drum sănătos. Voi cărturarii umblați prin școli străine băgați de seamă că lipsindu-vă de credința prin care trăește neamul nostru, *v'ați desrădăcinat* sufletește din viața

lui. Și așa toți, dela cel mai smerit până la cel mai de sus, lucrați ca unii cari aveți pe Hristos înăuntrul vostru și veți face lucru folositor și binecuvântat pentru obște și pentru voi înșivă. În aceasta se va vedea înnoirea de care avem trebuință.

Hristos cel înviat din morți ne cheamă la această înnoire, care e singura cale de ieșire din năcazurii. Să ascultăm, iubii mei fii sufletești, de chemarea Lui, de dragostea Lui...“

Din pastorală P. S. NICOLAE, al Clujului

„...Împărăția lui Dumnezeu nu e o împărăție fără porți, cu drumul deschis la ea pe seama celor netrebniți. Dimpotrivă, după cum spune sfântul evanghelist Luca, „*împărăția lui Dumnezeu se ia cu năvală*“, se cucerește cu războiul cumplit. Atâta doar, că ostașii prinși în acest război nu se luptă cu armele lumii acesteia, făcute de mână omenească, ci cu armele cele duhovnicești, cu care s'a luptat împotriva răului cel mai brav dintre ostașii Domnului, sfântul Apostol Pavel. De aceea se cuvine să ascultăm, ca și Efesenii, de cuvântul Sfântului Pavel care ne îndeamnă la unele ca acestea: „*Țineți-vă bine, încingându-vă mijlocul vostru cu adevărul și îmbrăcându-vă cu zăua dreptății și încălțându-vă picioarele întru gătirea Evangheliei păcii. Peste toate luați pavăza credinței cu care veți putea stinge toate săgețile cele aprinse ale vicleanului. Și coiful mântuirii să-l luați și sabia duhului care este cuvântul lui Dumnezeu*“ (Efes.6,14-17).

Iată deci, dragii mei, armele credinței cu care se cade să luptăm împotriva răului din lume, pentru binele nostru și al fraților noștri deopotrivă: Cu adevărul căruia-i place lumina, împotriva minciunii care se ascunde, ucigașe, pretutindeni; cu pavăza credinței „*care mută munții*“ împotriva necredinței, care'n trufia ei se 'ncumetă să hulească pe Dumnezeu și să 'mbrâncească pe oameni în prăpastia tuturor păcatelor; cu Evanghelia păcii izvorite din iubirea care „*niciodată nu cade*“ împotriva duhului rău, care umblă turbat să învrăjbească pe frați întreolaltă spre a face din ei fii ai Satanei; cu coiful mântuirii care dă cugetului nostru neprihănirea, liniștea și tăria de a ne 'ndemna să stăm drept și fără sfială în fața oamenilor și să nu ne plecăm decât în fața lui Dumnezeu; cu sabia Duhului care este cuvântul lui Dumnezeu — și cu care vom fi în stare să biruim și pe dușmanii noștri cei nevăzuți, nu numai pe cei văzuți.

Luptând cu arme ca acestea, nu vom avea pricina să ne temem *nici de necaz, nici de strămătorare, nici de prigoană, nici de foamete, nici de golătate, nici de nevoi, nici de sabie, nici de moarte* (Rom. 8, 35), căci chiar dacă vrășmașii vieții ar izbuti să strice pe omul nostru cel din afară, dar *cel din lăuntru se va înnoi din zi în zi* (II Cor. 4, 16). Înnoirea neîncetată a sufletului nostru, curățirea lui de zgura

păcatului trebuie să alcătuiască grija de căpetenie a noastră, a tuturor. Cu sufletul curățit prin taina spovedaniei și prin împărtășirea cu preacuratul trup și sânge al Domnului am așteptat și luminatul praznic al Invierii. Toți câți întru Hristos ne-am botezat, ne-am apropiat, cu credință de acelaș pahar al nestricăciunii. Paharul Domnului este semnul cel mai vădit al unirii noastre într'o singură obște și temelul cel mai puternic al frăției noastre. Nimeni nu poate bea din acest „pahar al vieții” și să-și urască fratele; nimeni nu poate mânca din „pânea cea cerească” și să uneltească împotriva fratelui său; nimeni nu se poate ospăta din cina Domnului și să-l vândă pe El, vânzându-și frații, ori în ce chip ar face-o. De aceea *un trup să fim cu toții*, că suntem Biserica cea vie a lui Hristos. O credință să ne povățuiască pașii vieții noastre, fiindcă în numele unui singur Domn și Mântuitor ne-am botezat — și o singură Maică ne-a crescut cu dragostea și jertfelnicia Ei, până am ajuns „la vârsta bărbăției”, întru care zicem că suntem.

Nimeni nu-și poate iubi părinții, ieșind în acelaș timp din familia întru care se cuvine să viețuiască; nimeni nu-și poate iubi frații, despărțindu-se de ei. Nimeni nu poate spune că iubește pe Hristos, lepădându-se în acelaș timp de Biserica Lui — una sfântă, sobornicească și apostolească.

Drept aceea, Invierea Domnului cheamă acasă pe toți cei risipiți, pe toți cei despărțiți de sânul Maicii Bisericii. Pe toți îi cheamă la „împreunarea credinței” pentru care ne rugăm la fiecare sfântă liturghie și pentru care s'a rugat fierbinte însuși Mântuitorul nostru Iisus Hristos în preajma înfricoșatelor Sale patimi, spunând: *„Părinte sfinte, păzește-i pe dânșii întru numele tău, pe care mi i-ai dat mie, ca să fie una, precum suntem noi”* (Ioan 17, 11). Că unui neam înfrățit în credință și în dragoste, *așa cum a mai fost neamul nostru*, i se vor împlini apoi din mila Tatălui, și celelalte cereri înălțate către cer „pentru bunăliniștea văzduhurilor, pentru mbelșugarea roadelor pământului și pentru vremi cu pace...”

Din pastorală P. S. VASILE, al Timișorii

„...Este greșit să se creadă că stăpânirea sufletului omenesc de către credința creștină, trezită și susținută de învățătura Bisericii, ar însemna o stare de înapoiere, de regres, potrivnică oricărei înaintări, oricărui progres și dezvoltării culturale a omenirii. Pentru că în numele acestui pretins progres își ridică cuvântul și luptă, ca în toată lumea și la noi, anumite cercuri interesate și nesincere, preocupate numai de câștigurile și mulțumirea poftelor lor, împotriva Bisericii creștine și a luminii călăuzitoare, răspândită de învățătura ei dumnezească în lume. Biserica, privind condițiile vieții omenesti ca mijloace pentru dobândirea mântuirii membrilor ei, a oamenilor —

care este singurul ei scop — nu poate nesocoti, sau împiedeca îmbunătățirea până la desăvârșire a condițiilor vieții culturale și sociale a credincioșilor ei. Considerând orice dezvoltare a omenirii în spre mai bine, în spre desăvârșire ca una ce pornește dela Dumnezeu și este îndrumată tot de El și spre El, Biserica creștină ortodoxă lasă oricărei ramuri a gândirii și oricărei laturi a vieții omenesti să-și urmeze mersul dezvoltării ei firești și nemeșesugite, după legile care-i sunt proprii fiecăreia. Este însă, de datorita ei să poarte grijă ca această dezvoltare să nu ajungă să se împotrivescă învățaturii dumnezeesti a legii noastre creștine și astfel, să ducă la prăpastia rătăcirii. Sau, trecându-și marginile firești, să străbată în împărăția credinții, făcând desbinare. Pe această cale — cu toată împotrivirea duhului vecului acestuia — Biserica se străduiește mereu să răspândească lumina adevărului creștin, să lărgească hotarele păcii creștine propovăduită de ea. În lăuntrul căreia bunurile culturale, moștenite dela înaintași, devin, prin sădirea tot mai adânc în suflete a adevărului și duhului evangheliei lui Hristos, bunuri comune ale obștei creștine întregi. Prin ideea de dreptate și egalitate frățească între oameni, ca fiii ai Aceluiaș Părinte ceresc, propovăduită în lume de slujitorii ei, Biserica creștină a pus hotare drepte libertății personale a fiecăruia, învățând pe toți să prețuiască și cinstească dreptul și vrednicia de om a semenilor lor. Prin ceea ce a asigurat, în lupta dintre singurateci și clase sociale, cumpănă dreaptă și drum neted și sigur pentru o propășire socială. Dela credincioșii săi, buni creștini, Biserica nu pretinde să renunțe la strădaniile lor, cari urmăresc o mulțumire și fericire aici pe pământ. Nici să-și nesocotească puterile și năzuințele firești ale sufletului pentru a se împăca astfel, mai ușor — cum se crede — cu îndatoririle ce li le impune credința lor creștină, vie și lucrătoare. Dimpotrivă, întru cât ei sunt în stare să împăce cele ale lumii acesteia cu cele ale legii creștine, fără ca prin aceasta să-și primejduiască mântuirea, care este scopul vieții noastre pământești, Biserica, nu numai că încuviințează, ci chiar sprijinește pe fiii săi întru îmbogățirea vieții lor pământești. Bine știind că, oricât ar fi cineva dintre credincioșii ei prins în sbuciumul vieții pământești și legat de treburile gospodorești ale vieții de obște, dacă el stă neclintit pe piatra credinții noastre străbune, așa cum ea ni se cere de sfânta noastră Biserica, el rămâne nedespărțit în legătură duhovnicească cu Biserica sa și cu rosturile ei mântuitoare. Numai atunci această nădejde a Bisericii ar putea fi rușinată și desmințită, dacă așa zisa dezvoltare culturală și pretinsa înaintare, pe orice țărâm al vieții omenesti, ar apuca pe căi greșite, a căror bătătorire ar primejdui mântuirea credincioșilor ei. O astfel de înaintare ar fi însă, mai de grabă o înapoiere și o

cădere de pe o treaptă mai înaltă, la care s'a ajuns prin lucrarea Bisericii și a tuturor adevăraților factori de propășire, grupați în jurul ei în cursul veacurilor, la o treaptă mult mai de jos..."

Din pastorala P. S. NICOLAE al Oradiei.

"...Învierea este cea mai covârșitoare și mai hotărâtoare, cea mai sfântă și mai scumpă minune din viața Domnului și tocmai de aceea și cea mai strălucită sărbătoare din viața bisericii și a întregii creștinătăți. Ea desleagă și dă răspuns la cele mai grele și mai chinuitoare întrebări, cari frământă sufletul nostru și prin aceasta ne aduce fericirea, liniștea și destinderea, după care se dorește și însetează atât de mult conștiința noastră a tuturor, mai ales astăzi.

Prin înviere ni se descopere, în scăpărări de lumină cerească, mărgăritarul cel mai de preț al sufletului nostru creștinesc, adevărul de temelie al credinței noastre, că Domnul nostru Iisus Hristos este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu Celui viu, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Numai fiind Dumnezeu adevărat, numai având în mâna Sa, ca pe ale Sale proprii, toate puterile și lucrările firii Dumnezești, a putut Domnul să se arate stăpân deplin peste moarte și peste stăpânul ei, și, zdrobind tăria și tirania morții, să-și învie propriul Său trup din mormânt...

Din învățătura despre Dumnezeirea Mântuitorului Hristos pot fi trase, în chip firesc, mai multe încheieri, mai multe concluzii, care au o însemnată nespuse de mare pentru gândurile și faptele vieții noastre, ca și pentru cursul vieții din lumea întreagă.

Întâi de toate Sf. Evanghelie — care cuprinde viața, faptele și propovăduirea Domnului — nu poate fi privită, cum fac și astăzi încă mulți, drept o carte oarecare, alături de alte cărți din lume. Nu! Nicidecum! Ea este cu mult mai însemnată, cu mult mai sfântă și cu mult mai hotărâtoare pentru soarta vieții noastre. Pe cât este omul de departe de Dumnezeu pe atât de departe stau cărțile omenești, ca preț, față de Sf. Evanghelie. Sf. Evanghelie este cartea lui Dumnezeu, cartea adevărului absolut, cartea adevărului adevărat, cartea adevărului nerătăcit și deci neschimbat, cartea adevărului ceresc și vecinic, cartea adevărului deplin, cartea luminii și a cunoștinței de Dumnezeu, cartea mântuirii, cartea povățuirii noastre spre ralu, cartea fericirii, cartea din care se hrănește sufletul pentru viața de veci. Tot ceea ce ea cuprinde este lumină, este hrană, este poruncă pentru sufletul care vrea să se mântuiască și să se ferească. Pe scurt zis: Sf. Evanghelle este cartea vieții înșiși.

Sunt în lume mii și milioane de cărți, pe care chiar dacă nu le cetim și nu le cunoaștem cuprinsul, nu ne păgubim în lucrarea de mântuire a sufletelor noastre. Dar nici un om de pe pământ nu se poate

scuti pe sine de cunoașterea și împlinirea celor cuprinse în Sf. Evanghelie, căci fără de ea nu este viață, nu este mântuire, nu este fericire adevărată, nici aici pe pământ, nici în ceriu. De aceea ascultați, iubii mei, cu sfințenie Sf. Evanghelie, împliniți cu frică și cu cutremur poruncile ei și veți trăi în veci. Nu vă hrăniți, amăgindu-Vă, numai cu roșcovele înțelepciunii omenești, care Vă pot spori știința și mândria pământească, dar nu Vă pot da mântuirea cerească. Împreună cu sf. apostol Pavel vă îndemn să *"luați aminte ca să nu vă fure mințile cineva cu filozofia și cu deșarta înțelepciune după predanțele omenească, după stihile lumii, și nu după Hristos"* (Coloseni: 2, 8).

După ce am văzut, în lumina învierii, pe Domnul, ca pe Fiul lui Dumnezeu Celui viu și am cunoscut Sf. Lui Evanghelie ca pe înșiși cartea vieții, să ne întoarcem și să zăbovim câteva clipe și la crucea de pe Golgota spre ai afla taina ei cea mare pentru noi...

Prin cumplitele chinuri trupesti și sufletești pe care le-a răbdat Domnul pe cruce, prin sângele Său cel prea curat și sfânt, dumnezeiesc și atotputernic, care a țâșnit și a curs cu prisosință din rănile bicelor, ale piroanelor și a sulitei — El, cel nevinovat, El, cel atotsfânt și atodrept, a spălat și a șters înaintea lui Dumnezeu, în locul nostru și pentru noi, toată spurcăciunea, toată vinovăția și osânda păcatelor noastre, împăcându-ne din nou cu Dumnezeu, de care ne-am depărtat, și făcându-ne din fii ai păcatului fii ai luminei, din fii ai mâniei fii ai iubirii, din fii ai diavolului fii ai lui Dumnezeu.

De acum înainte toți cei ce vor crede, din tot sufletul și din toată inima, în Fiul lui Dumnezeu și în jertfa Lui, adusă pe cruce pentru noi, primesc prin putereanemărginită a sângelui Său nevinovat, deoparte iertare de păcate și deslegare de osânda vecinică, iar de altă parte ajutorul ceresc al harului de-a se putea lepăda de toate păcatele și fărădelegile și de-a începe o viață nouă, curată și sfântă — o viață de om convertit, o viață de om renăscut, o viață de fiu plăcut al lui Dumnezeu.

Crucea de pe Golgota este prin urmare altarul pe care s'a junghiat Mielul lui Dumnezeu, ca să ridice păcatele lumii; este cheia care a deschis iarăși ușa raiului cea păzită de sabia de foc a cheruvimului; este pomul vieții celei nouă din care gustând, cu credință, nu mai murim în veci; este fântâna harului, care adapă câmpiile sufletelor noastre spre rodire de viață vecinică; este izvorul din care va curge, fără încetare milă și iertare pentru noi..."

Din pastorala P. S. VENIAMIN al Caransebeșului.

"Intristatu-s'a sufletul nostru până la moarte văzând în săptămâna patimilor ce a avut de păți-

mit din cauza răutății oamenilor Fiul lui Dumnezeu, dragostea și bunătatea întrupată, Cel care a tămăduit toată boala și neputința în popor, Cel care a fost doctorul sufletelor și a trupurilor, ocrotitorul celor săraci și nenorociți, Cel care a ridicat păcatul lumii pentru mântuirea noastră.

Vremea plângerii a trecut și am fost răsplătiți de ziua Învierii, care ne-a transformat durerea în bucurie, în zi luminată, că a făcut biruință cu brațul Său Domnul și de bucurie „*unți pe alții să ne înbrățișem și să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi și să-l iertăm pentru înviere*” (Stich. Învierii).

La acest popas de lumină și dragoste creștinească noi nu putem sta la o parte ocupați de interesele noastre, ca să putem culege roadele bucuriilor duhovnicești ce ni le îmbie acest praznic. Trebuie să ne curățim simțirile de toate păcatele, cari ne-au împăenjenit ochii ca să nu poată pătrunde „*Lumina lui Hristos care luminează tuturor*” și să ascultăm glasul de chemare al Domnului în noaptea sfântă: „*Venți de luați lumină*”, căci numai așa nu vom umbla în întunec, ci vom avea lumina vieții” (Ioan, 8, 12).

Așa a fost voia Tatălui nostru din Ceruri, ca prin suferința și jertfa supremă să se dobândească cea mai mare izbândă ce a pus în umire lumea și care este piatra cea din capul unghiului a Bisericii creștine, că *Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu*. El și-a adevărit dumnezeirea Sa prin stricarea osândeii morții, prin ruperea legăturilor iadului și prin minunata sa Înviere, „pe toți din cursele vrăjmașilor mântuindu-i”.

De când există lumea, omenirea și-a pus problema tainei morții și a sfârșitului vieții. Toți marii gânditori și filosofi ai lumii și-au pus întrebarea, ce va fi apoi, după ce am ajuns la marginea gropii? S'a sfârșit totul ori ne așteaptă ceva și dincolo de mormânt? Minte omenească n'a putut deslega această taină până la venirea Mântuitorului, care prin moartea Sa pe Cruce și prin Învierea Sa a deslegat taina, că există după moarte o viață mai bună, „unde nu-i nici durere, nici întristare”, care ne spune: „*Eu sunt învierea și viața, cel ce crede în Mine, de va și murit vlu va fi*” (Ioan 11, 25-26). Moartea ne va trece, fie la o viață mai bună în Domnul, dupăcum am știut să plinim cele bune după voia lui Dumnezeu, sau vom fi osânda iadului, dacă am fost robi ai plăcerilor și ai păcatului: Teama de moarte dispăre pentru cei ce-și pun nădejdea în Mântuitorul Hristos, care a venit în lume să mântuiască pe cel pierdut, și „ca tot cel ce crede în El să nu piară ci să aibă viața de vecl”, căci dincolo de moarte „*avem în ceruri o zidire dela Dumnezeu, casă veșnică, nefăcută de mână*” (II. Cor., 5, 1).

Pentru a ajunge la această viață în Domnul, să nu mai viețuim noi, ci al Domnului să fim, să avem

pururea înaintea ochilor *Crucea Domnului*, care este semnul răscumpărării noastre din robia păcatului, de însuși Fiul lui Dumnezeu, care n'a cunoscut păcatul și s'a dat pe sine pentru mântuirea noastră, căci crucea este „*puterea lui Dumnezeu*”, — iar „*pentru cei pieritori nebune*” (I Cor., 6, 14)...

Despre ce să predicăm ?

Dumineca Slăbănogului: TURBURĂRILE RĂSCOLITOARE DE PUTERI.

Dumineca a patra dela Paști, numită a Slăbănogului, are Evanghelia dela Ioan 5, 1-15 despre vindecarea slăbănogului dela Vitezda. Bolnavii veniți la scaldătoare așteptau momentul să se turbure apa. *Căci inger se cobora în scaldătoare și turbura apa, și cine intra întâi după turburarea apei se făcea sănătos, ori de ce boală era ținut* (Ioan 5,4). Apa scaldătoarei era vindecătoare într'o măsură oarecare prin sărurile ce erau în ea. Astfel de ape sunt multe în toate părțile lumii, sunt foarte multe și în țara noastră, ca un dar mare dela Dumnezeu. Sărurile și alte lucruri din apă, cari ajută vindecarea, de obicei se așează la fund. Dacă într'o oală de apă fierbinte punem sare multă, sarea se topește, mai ales dacă scormonim apa. Când apa se răcește și nu este scormonită, sarea se cristalizează și pe fundul oalei vom vedea un strat de sare. Apa de sus va fi mai puțin sărată, iar cea de jos va fi sare goală. Turburând apa, sarea umple din nou și partea de sus a apei.

Sunt ape ale căror izvoare aruncă deodată apa, apoi se opresc, ca peste un anumit timp să izbucnească iarăși apa. Acestea se numesc izvoare intermitente. Când apa țâșnește dintr'un izvor sărurile sunt scormonite și aruncate dela fund către suprafața apei. De aceea izvoarele intermitente de obicei au ape vindecătoare. Izvoarele intermitente își au timpul lor de izbucnire: din cinci în cinci minute, sau din ceas în ceas, sau la câte trei ore. Cei cari se duc să se scalde în apa acestor izvoare știu când va țâșni apa și se așează dinainte, ca apa să cadă pe ei, sau să se ridice și să-i acopore.

Turburarea apei din scaldătoarea Vitezda nu se făcea la anumită vreme, ci neregulat, așa că bolnavii nu puteau socoti dinainte momentul turburării. Unii spun că numai poporul credea că inger se cobora să turbure apa. Sfântul evanghelist luminat de Duhul Sfânt ne dă să înțelegem, că în adevăr din când în când se turbura apa prin coborârea ingerului. De aceea marii tâlcuitori ai Sfintei Scripturi ne arată, că turburarea

apei de către inger a fost o minune, care însoțea lucrarea vindecătoare a lui Iisus Hristos. Sfântul evanghelist n'ar fi primit să scrie despre o pă-rere sau despre o credință gresită sau mincinoasă.

Noi nu știm și nu putem bănuși, în ce măsură lucrează lumea spiritelor bune sau rele, lumea ingerilor sau a demonilor asupra omului și asupra lucrurilor de pe pământ. Câte o întâmplare însă ne dă să înțelegem.

Când fiii lui Israel au început să facă rele înaintea lui Dumnezeu, Domnul i-a dat pe ei în mâinile Madianiților pentru șapte ani, ca o pedeapsă spre a-i îndrepta. Țara a sărăcit cumplit din pricina Madianiților. Fiii lui Israel s'au căit de păcatele lor și au strigat către Domnul. Ingerul Domnului a venit și s'a arătat sub un stejar, când Ghedeon treera grâul în arie, ca să-l ascundă de Madianiți. Și a grăit ingerul către Ghedeon: Domnul e cu tine, voinicule, mergi cu puterea ta și scapă pe Israel. El a răspuns: Doamne, cum să scap eu pe Israel, căci neamul meu este sărac și eu sunt cel mai mic din casa tatălui meu. Ingerul a zis: Eu voi fi cu tine și tu vei bate pe Madianiți, ca pe un singur om. Ghedeon a gătit un ied și azime. Carnea și azimele le-a pus pe-o piatră, zeama a turnat-o peste ele. Ingerul cu toiagul a atins carnea și azimile și a ieșit foc din piatră și a mistuit carnea și azimile. Ingerul s'a făcut nevăzut. Noaptea Ghedeon a adunat zece oameni și cu ei a dărâmat jertfelnicul idolului Baal. Duhul Domnului a cuprins pe Ghedeon și el a chemat pe cei cari vor să lupte împotriva Madianiților. Poporul s'a ridicat, de erau și prea mulți. (Judecătorii cap. 6).

Care a fost mai mare minune: tășnirea focului din piatră de a ars azimile și carnea, sau răscolirea puterilor în cei robiți de s'au sculat să scuture jugul Madianiților, cum peste veacuri ingerul a răscolit puterea vindecătoare a scaldătoarei Vitezda? Ar fi greu de spus.

În lucrurile de pe pământ și în făptura omului Dumnezeu a pus puteri mari, cari își așteaptă ingerul și pe omul care ascultă de ingerul Domnului, ca să le răscolească, să le arate și să le facă de folos pentru oameni. Plugarul și grădinarul răscolesc pământul cu plugul și puterile din pământ dau rodul spre hrană. Minerii intră adânc în pământ ca de acolo să scoată cărbuni, petrol aur, argint, fier și alte minerale pentru oameni. Învățătorul se scoboară în mintea și în sufletul copiilor de le răscolește puterile pentru a cunoaște, a înțelege și a judeca lucrurile din lume. Preotul se scoboară în adâncul inimilor ca să răscolească puterile și să ne facă să părăsim calea păcatului și să alegem calea ce duce la mântuire.

Școlarului care stă sau se duce la joacă fără

să-și facă lecțiile, din când în când îi vine în minte ca un gând turburător, că ar trebui să învețe. E ingerul lui păzitor care-l mână la datorie. Și în toate vârstele și în toate stările oamenilor ingerul Domnului se coboară ca la scaldătoare. Vitezda și răscolește puterile din noi ca să le punem în slujba lui Dumnezeu spre binele oamenilor și spre fericirea noastră. Cum grăbeau slăbănogii să se arunce în apa turburată de inger, să grăbim și noi să ascultăm gândul pe care ni-l dă ingerul, când ne turbură cu aducerea aminte de datorie. Cel ce întârzie din lene, rămâne slăbănog. Cel ce se aruncă întâi și îndată, se vindecă.

F. C.

Cărți

Nicolae Cabasila: *Tălmăcirea dumnezeieștei Liturghii*. Studiu introductiv și traducere românească de diaconul Ene Braniște. Cu o prafată de Pr. Petre Vintilescu, decanul Facultății de Teologie din București. Buc. 1946, p. 133.

► Sf. Liturghie a fost întotdeauna socotită mediul cel mai desăvârșit de întâlnire și de comuniune mistică între om și Dumnezeu, prin Iisus Hristos. Prin formele sale, prin sensul ascuns al acestor forme, ca și prin întreg conținutul său, sf. Liturghie actualizează mereu în fața credincioșilor drama mântuirii omului și îi oferă prilejul de a se îmbăia în bota de lumină a Stăpânului său din cer. Pentru ca sf. Liturghie să-și poată îndeplini acest înalt rost, se cere însă ca atât credincioșii, cât și slujitorii săi, să fie inițiați și cât mai deplin lămurii asupra adevărilor cuprinse în această culme însoțită a cultului nostru divin, asupra lucrării și sensurilor formelor pe cari le conține, forme prin cari omul are prilejul de a se întâlni cu însăși Făcătorul său. Fără această inițiere și lămurire, creștinul care participă la sf. Liturghie rămâne un simplu spectator, în fața cărui se desfășoară întotdeauna „o dramă stereotipă, cu acorduri neînțelese de el, în cuvinte pe cari le aude și în forme pe cari le vede cu ochii săi trupești, dar nu le poate nicidecum simți și trăi aievea în sufletul său“. La fel slujitorul sf. Liturghii, fără această cunoaștere deplină a înaltei slujbe pe care o săvârșește, rămâne un simplu figurant, care face tot ceea ce i s'a prescris, dar nu trăește nici nu simte în suflet emoția mistică a prezenței Stăpânului său din cer.

Pentru a înlătura atari neajunsuri, în Biserica noastră au apărut dela o vreme încoace o sumedenie de tălmăciri ale sf. Liturghii, cele mai multe fiind scrise pe seama poporului dreptcredincios. Lipsa însă a svorului cel mai deplin, tălmăcirea cea mai temeinică și mai substanțială făcută vreodată în Biserica noastră ortodoxă. Această lipsă a fost înlăturată prin rânduială a distinsului asistent dela Facultatea de Teo-

logie din București, diaconul Ene Branîște, care a tipărit de curând în traducere românească: „Tâlcuirea dumnezeieștei Liturghii” de Nicolae Cabasila. Știam că are de mult această traducere în manuscris, dar abea acum a găsit mecenatele care să-l tipărească, în binevenita editură a Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe române.

Traducerea este precedată de o „prefață” semnată de P. C. Petre Vintilescu, decanul Facultății de Teologie din București, de „Cuvântul Institutului Biblic” și de o „Introducere” în care harnicul traducător dă prețioase lămuriri asupra vieții lui Nicolae Cabasila și asupra tâlmăcirii sale liturgice. Urmează apoi „Erminia” propriu zisă, care e împărțită în 53 de capitole de mărimi deosebite după problema pe care o tratează.

„Erminia” aceasta „este cea mai complexă, mai profundă și mai celebră dintre toate tâlcuirile liturgice clasice ale ortodoxiei” (p. 9), iar autorul ei rămâne „cel mai original, cel mai plos și mai doctrinal dintre toate comentariile liturgice bizantine” cum îl caracterizează M. Jugie în Dicționarul său de Teologie catolică. Nicolae Cabasila este cel dintâi teolog bizantin care pune problema esenței jertfei liturgice și-i dă soluție exactă în tâlmăcirea lui. Deasemenea apologia eplezei euharistice și roadele împărțirii cu sf. Taine, participarea celor morți la roadele jertfei euharistice, înțelesul pomenirii sfinților în rugăciunea de mijlocire din anafora Liturghiei sf. Ioan Gură de aur, ș. a. sunt totatătea subtile probleme de doctrină pe care le pune și le tratează sistematic în cuprinsul acestei Erminii. Faptul acesta a făcut ca tâlmăcirea lui Nicolae Cabasila să devină comentariul quasi-oficial al Liturghiei bizantine, și să fie folosit de toți tâlmăcitorii de mai târziu ca cel mai bun îndreptar.

Tot din acest motiv, traducerea românească, de altfel cea dintâi atât în limba noastră, cât și în vreo altă limbă modernă, încreștează un eveniment deosebit de important în teologia românească și ridică și mai mult prestigiul harnicului ei traducător. Din partea noastră să-i răsplătim munca, cumpărându-i cartea și răspândind-o în cercuri cât mai largi. D. T.

Informațiuni

■ Sf. Paști au fost sărbătorite la Arad în aceeași atmosferă de înaltă spiritualitate ortodoxă și de aleasă bucurie duhovnicească ca și în anii trecuți. Slujba Învierii a fost slujită la orele 4 dimineața de către P. S. Sa Părintele Episcop Andrei, înconjurat de un mare sobor de preoți și diaconi. O procesiune impunătoare pornind dela biserica catedrală a trecut prin străzile Mețianu, piața Avram Iancu, B-iv. Regina Maria, Eminescu și Dr. Petran, intonând în continuu imnul „Învierea Ta Hristoase Mântuitorule...” iar

muzica militară a intonat cântece religioase. În fața catedralei s'a slujit apoi îndătinata slujbă a Învierii, după care mulțimea a intrat în sf. biserică. De menționat că de multă vreme n'a participat atâta mulțime de credincioși ca și în acest an la această înălțătoare slujbă.

La orele 9^{1/2} a. m. P. S. Sa Părintele Episcop Andrei, înconjurat de un sobor de 12 preoți și 2 diaconi a slujit sf. Liturghie, răspunsurile liturgice fiind date de corul Armonia, condus de Dl prof. I. Lipovan. La pricasnă a predicat P. S. Sa Părintele Episcop Andrei.

A doua zi la aceeași oră sf. Liturghie a fost slujită tot de P. S. Sa Părintele Episcop, înconjurat de un mare sobor de preoți și diaconi. Predica zilei a rostit-o preotul D. Tudor.

Atât în prima zi cât și în cea de a doua zi de Paști, biserica catedrală s'a dovedit neîncăpătoare față de mulțimea credincioșilor cari au ținut să participe la sf. Liturghie.

■ **Procesiune pentru ploaie.** Intrucât răceala prelungită și vântul persistent din această primăvară au întârziat vegetația semințelor, iar lipsa ploilor se face din ce în ce mai simțită, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei a trimis în prima zi de Paști o scrisoare către toate parohiile din eparhia Aradului, în care a dispus ca în ziua de Miercuri 23 Aprilie a.c. din prilejul sărbătorii sf. M.M. Gheorghe, după sf. Liturghie, să se facă în fiecare parohie procesiuni pentru ploaie la țarină. În același scop P. S. Sa a plecat în după amiaza zilei de 22 Aprilie a. c. la schitul sf. Gheorghe-Feredeș, unde a și rămas peste noapte, iar în dimineața următoare a slujit sf. Liturghie, în conjurat de un sobor preoți. În decursul sf. Liturghiei s'au rostit ectenii pentru ploaie, iar la pricasnă P. S. Sa a rostit o emoționantă predică.

În numărul viitor vom reveni cu amănunte.

■ **Sfințirea capelei dela Penitenciar.** În 12 Aprilie a. c. — Sâmbăta cea mare — s'a făcut sfințirea capelei ortodoxe dela Penitenciarul Tribunalului Arad prin delegatul P. Sf. Sale Episcopul Andrei, I. P. C. Părinte consilier C. Turicu. Capela este instalată în sală proprie încăpătoare, amenajată cu picturi religioase și tablouri de ale sfinților, executate în parte de către deținuți, cari au dovedit prin munca lor înclinări artistice pilduitoare.

Concursul autorităților judiciare, în special cel dat de actualul director dl A. Chelu, dar în deosebi râvna părintelui confesor N. Vancea merită toată lauda pentru întreaga operă de evanghelizare ce se întronează prin acest loc sfințit, merit să refacă sufletele adormite ale celor cari vor participa la sfintele slujbe.

La actul sfințirii au participat deținuții întruși în răspunsurile liturgice, pe care le-au dat sub conducerea cântărețului G. Dehelean. Părintele icon. stavr. C. Turicu a cuvântat despre puterea rugăciunii și mângâierea celor întristați, iar părintele N. Vancea în cuvinte emoționante mulțumește P. Sf. Episcop Andrei pentru trimiterea delegatului Său de a săvârși sfințirea Capelei.

La sf. Liturghie ce a urmat sfințirii s'au împărtășit cu sf. Taine deținuții în frunte cu personalul de supraveghere, condus de dl director Chelu și familia sa.

■ **Distincții.** Din prilejul sf. Paști, P. S. Sa Părintele Episcop Andrei a binevoit să acorde următoarele distincții: preotului Cornel Mureșan dela Consistor, rangul de *protopop onorar*, ieromonahului Ștefan Lucaciu dela sf. Mănăstire Hodoș-Bodrog pe cel de *protosincol*, iar preotului Coriolan Iacob dela sf. Episcopie, dreptul de a purta *brâu roșu*.

■ **Croitoria pentru preoți** a Domnului Gheorghe Marița, se află în strada Petran No. 5, în imediata apropiere a Catedralei Ortodoxe Române din Arad.

Episcopia Ortodoxă Română a Aradului

Nr. 949-1947.

Comunicat

(Continuare)

82. Nicolae Toma, preot, parohia Cil, Arad, clasa de numire 9, vechime 41 ani, clasa de încadrare 29, coeficient de clasă 2,40, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 295.700 lei.

83. Mihai Nistor, preot, parohia Cintei I, Arad, clasa de numire 9, vechimea 29 ani, clasa de încadrare 23, coeficient de clasă 2,10, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 258.700 lei.

84. Dimitrie Barbu, preot, parohia Cintei II, Arad, clasa de numire 9, vechime 10 ani, clasa de încadrare 14, coeficient de clasă 1,65, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 203.300 lei.

85. Mihai Pavel, preot, parohia Cladova, Arad, clasa de numire 9, vechime 3 ani, clasa de încadrare 10, coeficient de clasă 1,45, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 178.700 lei.

86. Ioan Ispas, preot, parohia Chier, Arad, clasa de numire 9, vechime 37 ani, clasa de încadrare 27, coeficient de clasă 2,30, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 283.400 lei.

87. Cornel Vădăsan preot, parohia Avram Iancu, Arad, clasa de numire 9, vechime 8 ani, clasa de încadrare 13, coeficient de clasă 1,60, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 197.100 lei.

88. Romul Bora, preot, parohia Colonia Crișana, Arad, clasa de numire 9, vechimea 12 ani, clasa de încadrare 15, coeficient de clasă 1,70, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 209.400 lei.

89. Gheorghe Mihu, preot, parohia Comlăuș I, Arad, clasa de numire 9, vechime 12 ani, clasa de încadrare 15, coeficient de clasă 1,70, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 209.400 lei.

90. Gheorghe Laza, preot, parohia Comlăuș II, Arad, clasa de numire 9, vechime 10 ani, clasa de încadrare 14, coeficient de clasă 1,65, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 203.300 lei.

91. Petru Boldor, preot, parohia Conop, Arad, clasa de numire 9, vechime 9 ani, clasa de încadrare 13, coeficient de clasă 1,60, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 197.100 lei.

92. Ioan Popa, preot, parohia Corbești, Arad, clasa de numire 9, vechime 4 ani, clasa de încadrare 11, coeficient de clasă 1,50, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 184.800 lei.

93. Ioan Terebențiu, preot, parohia Covăsiși I, Arad, clasa de numire 9, vechime 16 ani, clasa de încadrare 17, coeficient de clasă 1,80, coeficient de funcție 2,20, categ. III, salar 221.800 lei.

Nr. 655-1947.

Comunicate

Având în vedere, că în urma deprecierei banului, sumele la cari au asigurat cele mai multe parohii edificiile bisericesti, reprezintă astăzi valori derizorii, în raport cu prețul real al imobilelor și obiectelor asigurate și că

într'un eventual caz de incendiu spesele de lichidarea daunei ar întrece mult suma asigurată, din oficiu am majorat cu de 10 (zece) ori sumele de asigurare pentru parohiile, cari în anul 1945-1946 nu le-au majorat acele. Celelalte parohii vor aviza banca de asigurare, prin Consiliul Eparhial, dacă doresc o nouă majorare.

Arad la 15 Aprilie 1947.

† ANDREI,
Episcop.

Tr. S. Seculin
Cons. ref. eparhial.

Nr. 1317-1947.

Având în vedere majorarea prețurilor la hârtie și costul tiparului se aduce la cunoștința celor interesați că pentru cazurile de *divorț bisericesc* se majorează taxele la suma de lei 50.000 pentru a putea acoperi cheltuelile imprimatelor necesare.

Prea C. Părinți protopopi odată cu întocmirea actelor vor depune această sumă la Cassieria Consiliului eparhial ort. rom. din Arad.

Arad, la 4 Aprilie 1947.

Consiliul Eparhial.